Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 7. aprila 2016*

„Predhodno odločanje — Carinska unija in skupna carinska tarifa — Carinski zakonik Skupnosti — Tarifni preferenciali — Uredba (EGS) št. 2454/93 — Člen 74(1) — Proizvodi s poreklom iz države upravičenke — Prevoz — Pošiljke, sestavljene iz zmešanega surovega olja iz palmovih jedrc iz več držav, za katere velja ista preferencialna obravnava“

V zadevi C-294/14,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Finanzgericht Hamburg (finančno sodišče v Hamburgu, Nemčija) z odločbo z dne 8. maja 2014, ki je prispela na Sodišče 16. junija 2014, v postopku

ADM Hamburg AG

proti

Hauptzollamt Hamburg-Stadt,

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi L. Bay Larsen (poročevalec), predsednik tretjega senata v funkciji predsednika četrtega senata, J. Malenovský, M. Safjan, sodnika, ter A. Prechal in K. Jürimäe, sodnici,

generalni pravobranilec: N. Wahl,

sodni tajnik: V. Tourrès, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 11. junija 2015,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

— za ADM Hamburg AG H.-J. Prieß in R. Stein, odvetnika,

— za Hauptzollamt Hamburg-Stadt J. Thaler, agent,

— za Evropsko komisijo L. Groenfeldt in B.-R. Killmann, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 10. septembra 2015

izreka naslednjo

* Jezik postopka: nemščina.

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 74 Uredbe Komisije (EGS) št. 2454/93 z dne 2. julija 1993 o določbah za izvajanje Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 o carinskem zakoniku Skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 2, zvezek 6, str. 3), kakor je bila spremenjena z Uredbo Komisije (EU) št. 1063/2010 z dne 18. novembra 2010 (UL L 307, str. 1, v nadaljevanju: Uredba št. 2454/93).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbo ADM Hamburg AG (v nadaljevanju: ADM Hamburg) in Hauptzollamt Hamburg-Stadt (glavni carinski urad mesta Hamburg, v nadaljevanju: carinski urad) zaradi zakonitosti odločbe o odmeri uvoznih dajatev v zvezi s pošiljkami surovega olja iz palmovih jedrc.

Pravni okvir

Uredba št. 2454/93

3 Člen 72 Uredbe št. 2454/93 določa:

„Kot izdelki s poreklom v državi upravičenki se štejejo:

(a) izdelki, v celoti pridobljeni v tej državi v smislu člena 75;

(b) izdelki, pridobljeni v tej državi, ki vsebujejo materiale, ki niso bili v celoti pridobljeni v tej državi, pod pogojem, da so bili ti materiali zadosti obdelani ali predelani v smislu člena 76.“

4 Člen 74(1) in (2) te uredbe določa:

„1. Izdelki, ki se prijavljajo za sprostitev v prosti promet v Evropski uniji, morajo biti isti kot izdelki, ki so bili izvoženi iz države upravičenke, za katero se šteje, da imajo poreklo. Preden se izdelki prijavijo za sprostitev v prosti promet, ne smejo biti spremenjeni ali preoblikovani na kakršen koli način, niti se na njih ne smejo opraviti nikakršni postopki, razen tistih, ki so potrebni za ohranitev blaga v dobrem stanju. Skladiščenje izdelkov ali pošiljk in delitev pošiljk je možna, kadar se to opravi pod odgovornostjo izvoznika ali kasnejšega imetnika izdelkov in če izdelki v državi/državah tranzita ostanejo pod carinskim nadzorom.

2. Skladnost z odstavkom 1 se upošteva kot izpolnjena, razen, če imajo carinski organi razlog, da verjamejo v nasprotno; v takih primerih lahko carinski organi od deklaranta zahtevajo, da predloži dokazilo o izpolnjevanju zahtev, ki se lahko predloži v kakršni koli obliki, vključno z pogodbenimi dokumenti o prevozu, kot so na primer enotni tovorni listi ali dejanska oz. konkretna dokazila, ki temeljijo na označevanju ali številčenju tovorkov ali katero koli dokazilo v zvezi z blagom samim.“

5 Člen 97l(1) in (2) navedene uredbe določa:

„1. Potrdila o poreklu obrazec A, katerega vzorec je določen v Prilogi 17, se izdajo na podlagi pisnega zahtevka izvoznika ali njegovega pooblaščenega zastopnika, ki so mu priloženi vsi ustrezni dokumenti, ki dokazujejo, da izdelki, namenjeni za izvoz,izpolnjujejo pogoje za izdajo potrdila o poreklu obrazec A.

2. Potrdilo se da izvozniku na razpolago takoj, ko je izvoz opravljen ali zagotovljen. Potrdilo o poreklu obrazec A, pa se izjemoma lahko izda tudi po izvozu izdelkov, na katere se nanaša, če:

(a) ni bilo izdano v času izvoza zaradi napak ali nenamernih opustitev ali posebnih okoliščin; ali

(b) se pristojnim državnim organom zadovoljivo dokaže, da je bilo potrdilo o poreklu obrazec A izdano, vendar ob uvozu iz tehničnih razlogov ni bilo sprejeto.“

6 Člen 97n(1) te uredbe določa:

„1. Potrdila o poreklu obrazec A ali izjave na računu se predložijo carinskim organom držav članic uvoza v skladu s postopki v zvezi s carinsko deklaracijo.“

Uredba (ES) št. 732/2008

7 V uvodnih izjavah 6 in 9 Uredbe Sveta (ES) št. 732/2008 z dne 22. julija 2008 o uporabi sheme splošnih tarifnih preferencialov v obdobju od 1. januarja 2009 do 31. decembra 2011 in spremembah uredb (ES) št. 552/97, (ES) št. 1933/2006 in uredb Komisije (ES) št. 1100/2006 in (ES) št. 964/2007 (UL L 211, str. 1) je navedeno:

„(6) Splošni režim bi bilo treba dodeliti vsem državam upravičenkam, ki jih Svetovna banka ne uvršča med države z visokim dohodkom in njihov izvoz ni dovolj raznovrsten.

[…]

(9) Ti preferenciali naj bi spodbudili nadaljnjo gospodarsko rast in tako pozitivno vplivali na potrebo po trajnostnem razvoju. Na podlagi tega režima bi se torej za zadevne države upravičenke opustile carinske stopnje *ad valorem* in tudi posebne dajatve, razen če so kombinirane z dajatvijo *ad valorem*.“

8 Člen 5(1) in (2) te uredbe določa:

„1. Predvideni tarifni preferenciali se uporabljajo za uvoz izdelkov, vključenih v režime, ki jih je deležna država upravičenka, v kateri imajo ti izdelki poreklo.

2. Za namene režimov iz člena 1(2) so pravila o poreklu, ki so povezana z opredelitvijo pojma izdelki s poreklom, postopki in metode s tem povezanega upravnega sodelovanja, določeni v Uredbi [št. 2454/93].“

Uredba št. 1063/2010

9 Uredba št. 1063/2010 je prenovila določbe Uredbe št. 2454/93, upoštevne v sporu o glavni stvari.

10 V uvodnih izjavah 3 in 16 Uredbe št. 1063/2010 je navedeno:

„(3) V okviru Razvojne agende iz Dohe je bila ugotovljena potreba po zagotavljanju boljše integracije držav v razvoju v svetovno gospodarstvo, zlasti prek izboljšanega dostopa do trgov v razvitih državah.

Za ta namen bi bilo treba poenostaviti pravila o poreklu blaga in jih po potrebi omiliti, tako da lahko izdelki s poreklom iz držav upravičenk dejansko uživajo prednosti dodeljenih preferencialov.

[…]

„(16)
[…]

Sedanja pravila zahtevajo dokazila o neposrednem prevozu v Evropsko unijo, ki pa ga je pogosto težko pridobiti. Zaradi te zahteve nekateri izdelki, ki jih spremlja veljavno dokazilo o poreklu, ne morejo dejansko uživati prednosti preferencialov. Zato je primerno uvesti novo, enostavnejše in bolj prožno pravilo, ki bo osredotočeno na cilj, da je blago, predloženo carini z deklaracijo za sprostitev v prosti promet v Evropski uniji, isto kot blago, ki je zapustilo državo upravičenko izvoznico, in se na poti ni na nikakršen način spremenilo ali preoblikovalo.“

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

11 Družba ADM Hamburg je 11. avgusta 2011 iz Kolumbije, Paname, Kostarike in Ekvadorja v Nemčijo uvozila več pošiljk surovega olja iz palmovih jedrc za sprostitev v prosti promet v Uniji. Te štiri države, ki imajo status držav v razvoju, upravičenih do uporabe splošnega sistema preferencialov, ki ga je odobrila Unija v okviru svoje sheme splošnih tarifnih preferencialov, uvedene z Uredbo št. 732/2008 (v nadaljevanju: države GSP), so za te različne pošiljke izdale potrdila o poreklu obrazec A.

12 Med prevozom v Unijo je bilo olje iz palmovih jedrc v različnih cisternah tovorne ladje. V treh od teh cistern so bile pošiljke iz treh od zadevnih držav GSP iz postopka v glavni stvari natovorjene in prepeljane ločeno. V četrti cisterni pa je družba ADM Hamburg zmešala olje iz različnih pošiljk iz vsake od štirih zadevnih držav GSP iz postopka v glavni stvari.

13 Ko je blago prispelo v Nemčijo, je družba ADM Hamburg predložila potrdila o poreklu obrazec A in za celoten ladijski tovor olja iz palmovih jedrc zahtevala preferencialno obravnavo v zvezi z uvoznimi dajatvami na podlagi sheme splošnih tarifnih preferencialov.

14 Carinski urad je 8. decembra 2011 odmeril uvozne dajatve brez odobritve preferencialne obravnave za del tovora, sestavljenega iz mešanice olj iz četrte cisterne, in odločil, da se zanj uporabljajo uvozne dajatve po polni stopnji.

15 Družba ADM je po zavrnitvi njenega ugovora pri Finanzgericht Hamburg (finančno sodišče v Hamburgu) vložila tožbo, s katero je predlagala odpravo odločbe o odmeri uvoznih dajatev z dne 8. decembra 2011.

16 Družba ADM Hamburg v utemeljitev svoje tožbe trdi zlasti, da je skupno skladiščenje olj za namene njihovega prevoza nevtralno z vidika porekla, carinski urad pa meni, da je mogoče preferencialno tarifno obravnavo odobriti le za proizvode, za katere je dokazano, da niso bili spremenjeni, kar pa naj ne bi veljalo v obravnavanem primeru.

17 V teh okoliščinah je Finanzgericht Hamburg (finančno sodišče v Hamburgu) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali je dejanski pogoj iz člena 74(1), prvi stavek, [Uredbe št. 2454/93], v skladu s katerim morajo biti izdelki, ki se prijavljajo za sprostitev v prosti promet v Evropski uniji, isti kot izdelki, ki so bili izvoženi iz države upravičenke, za katero se šteje, da imajo poreklo, izpolnjen v primeru, kakršen je obravnavani, ko se več delnih pošiljk surovega olja iz palmovih jedrc iz različnih držav izvoznic, vključenih v splošni sistem preferencialov (GSP), za katere se šteje, da imajo poreklo, ne izvozi in v Evropsko unijo ne uvozi med seboj fizično ločenih, ampak se pri izvozu napolnijo v isti rezervoar tovorne ladje in se v tem rezervoarju, v katerem se med seboj zmešajo, uvozijo v Evropsko unijo, pri čemer je mogoče izključiti, da bi bili med prevozom teh izdelkov do njihove sprostitve v prosti promet v rezervoar tovorne ladje vneseni drugi izdelki, predvsem takšni, za katere ne velja preferencialna obravnava?“

Vprašanje za predhodno odločanje

18 Predložitveno sodišče s svojim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 74(1) Uredbe št. 2454/93 razlagati tako, da je v položaju, kot je ta iz postopka v glavni stvari, v katerem so bila predložena veljavna potrdila o poreklu, mogoče priznati preferencialno poreklo – v smislu sheme splošnih tarifnih preferencialov, uvedene z Uredbo št. 732/2008 – pošiljk surovega olja iz palmovih jedrc, tudi kadar je bilo to blago v cisterni ladje med prevozom v Unijo zmešano v okoliščinah, v katerih je mogoče izključiti, da bi bili v to cisterno dodani drugi proizvodi, zlasti proizvodi, za katere ne velja nobena preferencialna obravnava.

19 Člen 74(1) Uredbe št. 2454/93 na eni strani zlasti zahteva, da morajo biti izdelki, ki se prijavljajo za sprostitev v prosti promet v Uniji, isti kot izdelki, ki so bili izvoženi iz države upravičenke, katere poreklo se šteje, da imajo, in na drugi, da ti izdelki ne smejo biti spremenjeni ali preoblikovani na kakršen koli način, niti se na njih ne smejo opraviti nikakršni postopki, razen tistih, ki so potrebni za ohranitev blaga v dobrem stanju, preden se ti izdelki prijavijo za sprostitev v prosti promet.

20 V zvezi s tem je treba poudariti, da je iz predložitvene odločbe razvidno, da so zadevni proizvodi iz postopka v glavni stvari med seboj popolnoma zamenljivi in da imajo enake značilnosti. Zato zmešanje teh proizvodov med njihovim prevozom ne spreminja njihove substance.

21 Poleg tega je gotovo, da je vsaka pošiljka surovega olja iz palmovih jedrc, upoštevna v postopku v glavni stvari, imela veljavno potrdilo o preferencialnem poreklu. Zato te pošiljke načeloma spadajo pod isti tarifni režim.

22 Iz ugotovitev predložitvenega sodišča je prav tako razvidno, da je mogoče izključiti, da bi bili v četrto cisterno tovorne ladje k mešanici olj iz različnih pošiljk iz vsake od štirih zadevnih držav GSP dodani drugi proizvodi, za katere bi veljal drugačen tarifni režim.

23 Zato okoliščina, da so se proizvodi, ki imajo značilnosti, kot so značilnosti pošiljk surovega olja iz palmovih jedrc iz postopka v glavni stvari, v cisterni ladje med prevozom v Unijo zmešali, ne more pomeniti, da ti proizvodi niso tisti, ki so bili izvoženi iz držav upravičenk, katerih poreklo se šteje, da imajo.

24 Zato je treba za ugotovitev, ali so izpolnjene zahteve iz člena 74(1) Uredbe št. 2454/93, preveriti, ali zmešanje proizvodov, ki imajo značilnosti, kot so značilnosti pošiljk surovega olja iz palmovih jedrc iz postopka v glavni stvari, pomeni spremembo, preoblikovanje ali postopek v smislu te določbe.

25 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da zgolj iz besedila drugega stavka te določbe ni mogoče z gotovostjo ugotoviti pomen izrazov „sprememba“, „preoblikovanje“ in „postopek“.

26 Poleg tega je treba ugotoviti, da Uredba št. 2454/93 ne vsebuje opredelitve teh izrazov.

27 Opozoriti pa je treba, da je treba, če določba prava Unije ni dovolj jasna, upoštevati sobesedilo te določbe in cilje, ki jim sledi (sodba PPG in SNF/ECHA, C-625/11 P, EU:C:2013:594, točka 34 in navedena sodna praksa).

28 Kot je generalni pravobranilec poudaril v točkah 24 in 25 sklepnih predlogov, spada člen 74 Uredbe št. 2454/93 pod poglavje 2 naslova IV dela I te uredbe, ki obravnava preferencialno poreklo blaga. Natančneje, ta določba je del pododdelka 2 oddelka 1, ki se nanaša na opredelitev pojma „izdelki s poreklom“, to je izdelki s poreklom iz države GSP.

29 Zato je treba glede na besedilo in sobesedilo te določbe ugotoviti, da je njen glavni cilj prispevati k zagotavljanju, da so proizvodi, prijavljeni za sprostitev v prosti promet, res proizvodi s poreklom iz države GSP in ne iz tretje države.

30 V teh okoliščinah zmešanja več proizvodov iz držav GSP med prevozom, ki ne spreminja substance teh proizvodov in ki ne povzroča negotovosti glede njihovega porekla, ni mogoče opredeliti za spremembo, preoblikovanje ali postopek, ki bi nasprotoval temu, da se poreklo teh proizvodov prizna v okviru, ki ga določa zlasti člen 74(1) Uredbe št. 2454/93.

31 Poleg tega je iz uvodnih izjav 3 in 16 Uredbe št. 1063/2010 razvidno, da je namen reforme splošnega sistema preferencialov, ki je bila izvedena s to uredbo, poenostaviti pravila o poreklu blaga in jih po potrebi omiliti, tako da lahko izdelki s poreklom iz držav upravičenk dejansko uživajo prednosti dodeljenih preferencialov.

32 Natančneje glede člena 74 Uredbe št. 2454/93 je iz uvodne izjave 16 Uredbe št. 1063/2010 razvidno, da je njen namen v Uredbo št. 2454/93 uvesti novo, enostavnejše in bolj prožno pravilo, ki nadomešča prejšnje pravilo, katerega uporaba je povzročila, da nekateri izdelki z veljavnim dokazilom o poreklu niso mogli uživati prednosti preferencialov.

33 Poleg tega, kot je navedeno v uvodni izjavi 9 Uredbe št. 732/2008, je cilj preferencialnih režimov, kot je shema splošnih tarifnih preferencialov, uvedena s to uredbo, spodbujanje nadaljnje gospodarske rasti in pozitiven vpliv na potrebo po trajnostnem razvoju.

34 V teh okoliščinah člena 74(1) Uredbe št. 2454/93 ni mogoče razlagati tako, da izključuje priznanje porekla proizvodom, kot so ti iz postopka v glavni stvari, zgolj zato, ker so se zmešali, čeprav to zmešanje pristojnim organom ne preprečuje, da bi se prepričali, da imajo vsi izvoženi proizvodi res poreklo v državi GSP.

35 Glede na navedeno je treba na postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člen 74(1) Uredbe št. 2454/93 razlagati tako, da je v položaju, kot je ta iz postopka v glavni stvari, v katerem so bila predložena veljavna potrdila o poreklu, preferencialno poreklo – v smislu splošnega sistema preferencialov, uvedenega z Uredbo št. 732/2008 – pošiljk surovega olja iz palmovih jedrc mogoče priznati, tudi kadar je bilo to blago v cisterni ladje med prevozom v Unijo zmešano v okoliščinah, v katerih je mogoče izključiti, da bi bili v to cisterno dodani drugi proizvodi, zlasti proizvodi, za katere ne velja nobena preferencialna obravnava.

Stroški

36 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

Člen 74(1) Uredbe Komisije (EGS) št. 2454/93 z dne 2. julija 1993 o določbah za izvajanje Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 o carinskem zakoniku Skupnosti, kakor je bila spremenjena z Uredbo Komisije (EU) št. 1063/2010 z dne 18. novembra 2010, je treba razlagati tako, da je v položaju, kot je ta iz postopka v glavni stvari, v katerem so bila predložena veljavna potrdila o poreklu, preferencialno poreklo – v smislu splošnega sistema preferencialov, uvedenega z Uredbo (ES) št. 732/2008 z dne 22. julija 2008 o uporabi sheme splošnih tarifnih preferencialov v obdobju od 1. januarja 2009 do 31. decembra 2011 in spremembah uredb (ES) št. 552/97, (ES) št. 1933/2006 in uredb Komisije (ES) št. 1100/2006 in (ES) št. 964/2007 – pošiljk surovega olja iz palmovih jedrc mogoče priznati, tudi kadar je bilo to blago v cisterni ladje med prevozom v Evropsko unijo zmešano v okoliščinah, v katerih je mogoče izključiti, da bi bili v to cisterno dodani drugi proizvodi, zlasti proizvodi, za katere ne velja nobena preferencialna obravnava.

Podpisi